

Foredrag v/Leif Bay

Leif Bay, der er teknisk rådgiver på skydebaner hos Skydebaneforeningen Danmark, startede med at fortælle lidt generelt om Skydebaneforeningen.

Skydebaneforeningen er den del af det gamle DDS, der overtog formuen og Skyttebutikken, og som i dag driver Skyttebutikken, giver teknisk bistand, laver rådgivning om skydebaner, yder tilskud og lån, samt ejer og driver Vingsted skydebaner.

I 2013/2014 blev 426 stk. indendørsbaner (10/15 m baner) besøgt, dels for at opdatere vores database over skydebaner, og dels for at tjekke op på hvilken tilstande de danske skydebaner under DGI Skydning er i.

I løbet af 2014/2015 besøges alle udendørs baner for at tjekke tilstanden samt opdatere databasen.

Leif Bay gik derefter over til at fortælle om de krav, der er til skydebanerne, hvor der er 3 punkter, der fokuseres på:

Ventilation
Rengøring
Hygiejne

Noget af det væsentlige er ventilation på banerne. Det er vigtigt, fordi der afgives diverse nitrøse gasser, kulilte, kulstøv og andet støv, når der affyres rifler og pistoler, som skytterne indånder, hvis der ikke ventileres tilstrækkeligt, men som også falder ned på banerne og på standpladsbordene. Samtidig vil man ved skydning få bly på hænderne, f.eks. når man rører ved patronerne.

Både danske og udenlandske undersøgelser har vist, at specielt skytter, der skyder meget på indendørs baner, har mere bly i blodet end det er normalt, dvs. over Arbejdstilsynets grænser.

DDS foranstaltede i samarbejde med rigshospitalet en undersøgelse af skytter i 2 udvalgte foreninger, hvor deres blyindhold i blodet blev målt og sammenlignet med en kontrolgruppe. I kontrolgruppen lå alle normalt, mens alle skytter med undtagelse af 1 havde for meget bly i blodet. Denne skytte skød kun med luft, om dette var forklaringen, kan ikke siges med sikkerhed.

Undersøgelsen viste også, at udover hvor god ventilationen var, så havde antallet af skud, kalibertype og hvor ofte der blev skudt, også stor indflydelse på, hvor meget bly skytterne havde i blodet.

Derudover bør man være opmærksom på, at unge er mere modtagelige, og det anbefales, at kvinder, der påtænker at blive gravide eller som er gravide, bør ikke gå på skydebanen, da blyet går direkte via blodet over i fostret.

Undersøgelsen af indendørsbanerne viste, at der på Fyn er det 67% af foreningerne, der har en eller anden form for ventilation, men af dem er der kun 36%, der overholder kravene til ordentlig ventilation.

Selvom der er en god ventilation, vil der alligevel komme noget blystøv ud på banerne og standpladserne (foran skytten), derfor er det vigtigt, at man kan gøre rent via støvsugning og afvaskning. Det anbefales, at der efter hver skydning støvsuges, samt at man 1 gang om ugen vasker overfladerne af.

Det er vigtigt, at støvsugeren er udstyret med et ordentligt HEPA-filter, og at den er tæt, så den ikke puster blystøvet bagud i hovedet på den, der gør rent. Vaskevand fra ugentlig vask kan sagtes hældes i kloakken, men hvis der afvaskes væsentlig sjældnere, må man ikke hælde vandet i kloakken.

I forhold til hygiejne, så er det vigtigt, at skytterne også husker at vaske hænder efter skydningen, da man ellers spreder blyet ud i opholdslokalerne – og endnu værre skytten vil indtage blyet, hvis han/hun bagefter spiser kage uden håndvask.

Håndvask skal der også til efter rengøring på banerne, og når der skal tømmes patronhylstre og tømmes kuglefang. Specielt hvis man skal rode direkte ned i et kuglefang, så bør man både have handsker og luftværn på, så man undgår at indånde bly eller at få bly på hænderne.

Iht. bygningsreglementet må der ikke være fritliggende isolering. Tidligere blev vaskbare lydbats anbefalet. Men da også akustikken er vigtig – i forhold til støjbekæmpelse – anbefales det nu, at væggene beklædes med støjdæmpende gipsplader. Forsøg har vist, at Gyptone gips-akustikplader (med 6 kantede huller) er særligt gode. Disse plader kan males med korthårede ruller, så de kan vaskes – men det er vigtigt at være opmærksom på, at hullerne ikke må fylde ud.

Fra salen blev der spurgt, om rockwool plader med små huller i, der kan vaskes, også kan bruges. Det kan de, men da det er en dyr løsning, anbefaler man Gyptone plader i stedet.

Gyptone pladerne monteres på stålrigler. For stålrigler, skruer og gipsplader skal man regne en ca. pris på 140 kr/m² (2014). Man kan ringe til Gyproc A/S, der producerer pladerne, og hvis man for-

tæller, at man er en skytteforening, så vil man få et godt tilbud gennem en lokal tømmerhandel, som firmaet udvælger.

I forhold til at minimere blystøv fra elektroniske anlæg, skal man i øvrigt være opmærksom på, at de cyklonkuglefang, de ofte leveres med, skal være lukkede, da det ellers ikke er tæt. Skydebaneforeningen anbefaler ikke længere brug af cyklonkuglefang.

Undersøgelsen af indendørsbanerne viste, at 80% af foreningerne har skivetræk, 15% har elektronisk markeringsanlæg, og resten har noget der sættes op fra gang til gang i forsamlingshuse etc.

Andre tal fra undersøgelsen:

51,5% af foreningerne har rengøringsvenlige overflader på banerne

85% af foreningerne har adgang til toiletforhold

18% af foreningerne har deciderede rengøringsrutiner

100% af 15 m banerne er godkendt til cal 22

77% af 15 m banerne er godkendt til cal. 22 pistol

31% af 15 m banerne er godkendt til grovpistol

Leif viste et eksempel på et hjemmegjort kuglefang, der kan laves væsentligt billigere end man kan købe det i dag. Det består af et 30 liter spændelågsfad med et specielt plastlåg, som man skyder igennem.

Plastlåget laves af Polythermo plastgranulat, der er opvarmet til 180 grader, i en form der størrelsesmæssigt svarer til åbningen i spændelågsfadet.

Det kan anbefales at bruge et alternativt granulat inde i kuglefanget, da det er et ret billigt materiale. Kontakt Leif Bay vedrørende dette

For yderligere rådgivning om banerne, kan du ringe til Søren Bendixen på tlf. 7665 6711 eller til Leif Bay på tlf. 2812 9634 (indtil juli 2015).